YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO
11 päivänä maaliskuuta 1980 *

Asiassa 104/79,

jonka Pretura di Bra on saattanut ETY:n perustamissopimuksen 177 artiklan nojalla yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi saadakseen tässä kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevassa riita-asiassa

Pasquale Foglia, Santa Vittoria d'Alba,

vastaan

Mariella Novello, Magliano Alfieri,

ennakkoratkaisun ETY:n perustamissopimuksen 92 ja 95 artiklan tulkinnasta,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN,

toimien kokoonpanossa: presidentti H. Kutscher, jaostojen puheenjohtajat A. O'Keeffe ja A. Touffait sekä tuomarit J. Mertens de Wilmars, P. Pescatore, Mackenzie Stuart, G. Bosco, T. Koopmans ja O. Due,

julkisasiamies: J.-P. Warner,
kirjaaja: A. Van Houtte,

* Oikeudenkäyntikieli: italia.

on antanut seuraavan

tuomion

1 Pretura di Bra on esittänyt 6.6.1979 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 29.6.1979, ETY:n perustamissopimuksen 177 artiklan nojalla viisi kysymystä perustamissopimuksen 92, 95 ja 177 artiklan tulkinnasta.

2 Preturassa käsiteltävänä oleva asia koskee toimituskuluja, jotka ovat aiheutuneet kantajana olevalle Foglialle, Santa Vittoria d'Albaan, Cuneon maakuntaan, Piemonteen, Italiaan sijoittautuneelle viinikauppiaalle tämän lähetettyä Mentoniin Ranskaan joitakin laatikollisia italialaista väkevää viiniä, jotka kantaja oli myynyt vastaajana olevalle Novellolle.

3 Asiakirjoista ilmenee Foglian ja Novellon välisessä myyntisopimuksessa sovitun, että mahdollisia Italian tai Ranskan viranomaisten vaatimia ja kyseisten kahden maan välisen tavaroiden vapaan liikkuvuuden järjestelmän vastaisia tai vähintään aiheettomia veroja ja maksuja ei asetettaisi Novellon vastattaviksi. Foglia on sisällyttänyt vastaavanlaisen lausekkeen Danzas-nimisen yrityksen kanssa tekemäänsä sopimukseen; hän on antanut tälle yritykselle tehtäväksi väkevää viiniä sisältävien laatikoiden kuljetuksen Mentoniin; tämän lausekkeen mukaan näitä samoja laittomia tai aiheettomia veroja ja maksuja ei asetettaisi Foglian vastattaviksi.

4 Ennakkoratkaisupyynnössä todetaan, että riidan kohde rajoittuu ainoastaan määrään, joka on maksettu kulutusveroina tuotaessa väkeviä viinejä Ranskaan. Asiakirjoista ja yhteisöjen tuomioistuimessa käydyistä käsittelyistä ilmenee, että Danzas on maksanut mainitut kulutusverot Ranskan hallintoviranomaisille vastustelematta ja asiasta valittamatta; että lasku kuljetuskuluista, jonka Danzas on esittänyt Foglialle ja jonka jälkimmäinen on maksanut, sisälsi mainittujen maksujen yhteismäärän; että Novello on kieltäytynyt maksamasta viimeksi mainittua määrää Foglialle vedoten myyntisopimuksessa nimenomaisesti sovittuun laittomia tai aiheettomia veroja ja maksuja koskevaan lausekkeeseen.

5 Pretura on ymmärtänyt Novellon puolustuksekseen esittämät väitteet siten, että niissä asetetaan kyseenalaiseksi väkevien viinien kulutusveroja koskevan ranskalaisen lainsäädännön pätevyys ETY:n perustamissopimuksen 95 artiklaan nähden.

6 Foglian asennetta Preturassa käydyn käsittelyn aikana voidaan kuvailla neutraaliksi. Foglia on itse asiassa väittänyt, että hän ei missään tapauksessa voinut olla vastuussa ranskalaisia kulutusveroja vastaavasta määrästä, koska mikäli verot olisivat olleet laillisesti kannettuja, olisi niiden maksamisesta ollut vastuussa Novello, ja jos ne taas olisivat olleet laittomia, olisi Danzas ollut niistä vastuussa.

7 Tämä näkemys on saanut Foglian pyytämään kansalliselta tuomioistuimelta asian käsittelyn laajentamista ja Danzas-yhtiön haastamista asiaan kolmanneksi osapuoleksi. Tuomioistuin on kuitenkin todennut, että ennen kuin se voi tehdä päätöksen tämän pyynnön osalta, on ratkaistava ongelma siitä, onko Danzasin maksamien kulutusverojen kantaminen ETY:n perustamissopimuksen määräysten mukaista vai niiden vastaista.

8 Pääasian asianosaiset ovat esittäneet Preturalle joukon asiakirjoja, joiden avulla Preturan on ollut mahdollista tutkia väkevien viinien ja muiden niihin verrattavien tuotteiden verotusta koskevaa ranskalaista lainsäädäntöä. Tuomioistuin tuli tutkintansa perusteella siihen tulokseen, että tälle lainsäädännölle on ominaista italialaisten väkevien viinien ja alkoholipitoisuudeltaan korkeampien viinien "törkeä syrjintä", mikä oli toteutettu myöntämällä ranskalaisille nimellä "vins doux naturels" kutsutuille väkeville viineille erityisjärjestely ja tietyille alkuperänimityksellä varustetuille ranskalaisille viineille, joiden alkoholipitoisuus on korkea, verohelpotuksia. Tuomioistuin on muotoillut yhteisöjen tuomioistuimelle esittämänsä kysymykset tämän johtopäätöksen perusteella.

9 Yhteisöjen tuomioistuimelle esittämissään kirjallisissa huomautuksissa pääasian molemmat asianosaiset ovat olennaisen yhteneväisellä tavalla kuvailleet väkevien viinien verotusta koskevalle Ranskan lainsäädännölle ominaista verosyrjintää; molemmat asianosaiset arvioivat, että tämä lainsäädäntö ei ole yhteisön oikeuden mukaista. Yhteisöjen tuomioistuimessa pidetyn suullisen käsittelyn aikana Foglia on ilmoittanut, että hänen osallistumisensa oikeudenkäyntiin yhteisöjen tuomioistuimessa selittyy sillä intressillä, joka hänen yrityksellään on niin itsenäisenä yrityksenä kuin myös tiettyyn ryhmään italialaisia taloudellisia toimijoita kuuluvana yrityksenä tässä asiassa esiin tulleiden oikeudellisten ongelmien ratkaisemisessa.

10 Vaikuttaisi näin ollen siltä, että pääasian asianosaiset pyrkivät saamaan väkeviä viinejä koskevan ranskalaisen verojärjestelmän tuomituksi aloittamalla italialaisessa tuomioistuimessa oikeudenkäynnin kahden sellaisen yksityisen asianosaisen välillä, jotka ovat yksimielisiä saavutettavasta lopputuloksesta ja jotka ovat lisänneet sopimukseensa tietyn lausekkeen saadakseen italialaisen tuomioistuimen antamaan asiaa koskevan ratkaisun. Tämän järjestelyn keinotekoinen luonne on ilmeinen senkin vuoksi, että Danzas-yhtiö ei ole käyttänyt kulutusverojen kantamista vastaan Ranskan lain mukaan käytettävissä olevia muutoksenhakukeinoja, vaikka se olisi ollut sen etujen mukaista ottaen huomioon myös sitä sitoneen sopimuslausekkeen ja sen vuoksi, että Foglia on vastustelematta maksanut tämän yhtiön laskun, johon on sisältynyt tällaisena verona maksettu määrä.

11 Perustamissopimuksen 177 artiklan mukaan yhteisöjen tuomioistuimen tehtävänä on esittää kaikille yhteisössä toimiville tuomioistuimille ne yhteisön oikeuden tulkintaan liittyvät tiedot, jotka ovat tarpeellisia niiden käsiteltäviksi saatettujen todellisten oikeusriitojen ratkaisemiseksi. Jos yhteisöjen tuomioistuin olisi velvollinen antamaan ratkaisun edellä esitettyjen kaltaisten järjestelyjen perusteella, tämä vaarantaisi niiden oikeussuojakeinojen järjestelmän, jotka yksityisillä on käytettävissään perustamissopimuksen määräysten vastaisten verosäädösten soveltamista vastaan.

12 Tästä seuraa, että näihin kansallisen tuomioistuimen esittämiin kysymyksiin vastaaminen ei tämän tapauksen olosuhteet huomioon ottaen ole osa yhteisöjen tuomioistuimelle perustamissopimuksen 177 artiklan mukaan kuuluvia tehtäviä.

13 Yhteisöjen tuomioistuin ei näin ollen ole toimivaltainen ratkaisemaan kansallisen tuomioistuimen esittämiä kysymyksiä.

Oikeudenkäyntikulut

14 Yhteisöjen tuomioistuimelle huomautuksensa esittäneille Ranskan tasavallan hallitukselle ja Euroopan yhteisöjen komissiolle aiheutuneita oikeudenkäyntikuluja ei voida määrätä korvattaviksi. Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely yhteisöjen tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN

on ratkaissut Pretura di Bran 6.6.1979 tekemällään päätöksellä esittämät kysymykset seuraavasti:

Yhteisöjen tuomioistuin ei ole toimivaltainen ratkaisemaan kansallisen tuomioistuimen esittämiä kysymyksiä.

Kutscher O'Keeffe Touffait Mertens de Wilmars Pescatore

Mackenzie Stuart Bosco Koopmans Due

Julistettiin Luxemburgissa 11 päivänä maaliskuuta 1980.

A. Van Houtte
kirjaaja

H. Kutscher
presidentti